

FIȘA DISCIPLINEI

Traduceri / Mitologii politice în Roma antică

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai"
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Limbi și Literaturi Clasice
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Nivel licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filologie clasică / licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Traduceri / Mitologii politice în Roma antică				Codul disciplinei	LLL4125	
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. dr. Bogdan NEAGOTA					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic			Lect. dr. Bogdan NEAGOTA					
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Opt.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / curs practic	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar / curs practic	0
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					8
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					70
3.8. Total ore pe semestru					98
3.9. Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
--------------------	---

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4.2. de competențe	-
--------------------	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	sală de curs
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	sală de curs

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<p>C1 Utilizarea adecvata a conceptelor în studiul lingvisticii generale și al teoriei literaturii.</p> <p>C2 Comunicarea eficienta, scrisa si orala, în limba româna si interpretarea de texte din limbile clasice / moderne.</p> <p>C3 Descrierea sistemului gramatical si lexical al limbilor clasice si utilizarea lui in traducerea textelor antice grecești și latine din diferite epoci.</p> <p>C4 Analiza textelor literare din limbile clasice în contextul cultural și mental al epocii căreia îi aparțin.</p>
Competențe transversale	<p>CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbă si literatură în deplină concordanta cu etica profesionala.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Introducerea cursanților în unele aspecte ale istoriei lingvisticii și literaturii greco-latine.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Traduceri. În plan lingvistic, cursul abordează o serie de texte referențiale din literatura latină (și greacă, în mod complementar) care tematizează ciclurile mitico-ficționale fondatoare ale Romei,</p> <p>Mitologii politice în Roma antică. Cursul urmărește să familiarizeze studenții cu literatura epică latină prin prezentarea câtorva etape semnificative ale construcției genului epeic în literatura latină, prin raportare la miturile fondatoare ale Romei antice și la avatarurile mitico-politice/teologico-politice ale acestora. Metodologic, cursul e construit atât în plan morfologic (naratologie, structuri literare, filosofico-religioase, teme și motive), cât și diacronic (istoria religiilor, antropologie istorică, istoria ideilor și a mentalităților), urmărind dominantele specifice epistemei studiate și contextele socio-cultural specifice.</p>

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de	Observații
-----------	-----------	------------

	predare	
<p>Traducerea și hermeneutica unor texte alese din tematica generală a cursului, ținând cont de preferințele studenților și de nivelul lingvistic al acestora (gradul de asimilare al limbii latine).</p> <p>Bibliografie:</p> <p>Andrea Carandini, <i>La leggenda di Roma. Vol. 1. Dalla nascita dei gemelli alla fondazione della città</i>. Fondazione Lorenzo Valla & Mondadori, 2006.</p> <p>Andrea Carandini, Lorenzo Argentieri, <i>La leggenda di Roma. Vol. 2. Dal ratto delle donne al regno di Romolo e Tito Tazio</i>. Fondazione Lorenzo Valla & Mondadori, 2010 [2006].</p> <p>Andrea Carandini, <i>La leggenda di Roma. Vol. 3. La Costituzione</i>. Fondazione Lorenzo Valla & Mondadori, 2011.</p> <p>Andrea Carandini (cur.), <i>La leggenda di Roma. Vol. 4. Dalla morte di Tito Tazio alla fine di Romolo</i>, Fondazione Lorenzo Valla & Mondadori, 2014.</p>	metoda expozitivă, dialogul	
Mitologii politice în Roma antică		
8.2 Curs	Metode de predare	Observații
<p>1-3. Avatarurile grecești și latine ale imigrației troiene și a eroului fondator, Aeneas.</p> <p>Bibliografie selectivă:</p> <p>Geneviève Dury-Moyaers, <i>Énée et Lavinium. À propos des découvertes archéologiques récentes</i>, coll. Latomus 174, Bruxelles, 1981. Robert Turcan, « Enée, Lavinium et les treize autels. En marge d'un livre récent : G. Dury-Moyaers, Enée et Lavinium. A propos des découvertes archéologiques récentes, avec une préface de F. Castagnoli ("Latomus", 174), Bruxelles, 1981, 252 p., XXXVII pl. h. t. », <i>Revue de l'histoire des religions</i>, vol. 200, no 1, 1983, p. 41-66. Jacques Poucet, „Un culte d'Énée dans la région lavinate au IVe siècle avant Jésus-Christ?”. In: <i>Hommages à Robert Schilling</i>, éd. H. Zehnacker et G. Hentz [Éd.], Paris, 1983, pp. 187-201. Jacques Poucet, <i>Énée et Lavinium. À propos d'un livre récent</i>. In: <i>Revue belge de philologie et d'histoire</i>, tome 61, fasc. 1, 1983. <i>Antiquité — Oudheid</i>. pp. 144-159.</p> <p>URL: www.persee.fr/doc/rbph_0035-0818_1983_num_61_1_3411</p> <p>4-5. Motive odiseice în Eneida: descensus ad inferos; profetologia eneadică între oracolele sibylline și semioza stoică; eschatologie și soteriologie neopythagoreică/dionysiacă; simbolisme zodiacale.</p> <p>Fontes: Publius Vergilius Maro, <i>Aeneis</i>, a cura di Gian Biagio Conte, Walter de Gruyter, 2009. Virgile, <i>Oevres completes</i>, Hachette, Paris.</p> <p>http://agoraclass.fltr.ucl.ac.be/concordances/intro.htm#vir</p>	metoda expozitivă, dialogul	<p>Ultimele 7 săptămâni</p> <p>vor fi dedicate segmentului de curs</p> <p>Lumea epopeii latine (2 ore / săptămână).</p>

Studia: Joël Thomas, *Les structures de l'imaginaire de l'Eneide*, Paris, 1988. E. Coleiro, *Tematica e struttura dell'Eneide di Virgilio*, Amsterdam, 1983. G. Guțu, *Publius Vergilius Maro. Studiu literar*, Univers, București, 1970. A. Cartault, *L'art de Virgile dans l'Eneide*, 2 vol., PUF, Paris, 1926. Jeanne Dion, *Les passions dans l'oeuvre de Virgile (Poétique et philosophie)*, Presses Universitaire de Nancy. E.D.Carney, *City-founding in the Aeneid*, in "Studies in Latin Literature and Roman History" (Edited by Carl Deroux), vol. IV, Latomus 196, pp. 422-430, BXL, 1986. J. Romeuf, *Le bouclier d'Enee*, REL 62/1984. Viviane Mellinghoff-Bourgerie, *Les incertitudes de Virgile. Contributions epicuriennes à la theologie de l'Eneide*, Latomus, vol. 210, Bruxelles, 1990. W. F. Jackson Knight, *Cumaeae Gates, A reference of the Sixth Aeneid to the Initiation Pattern*, Basil Blackwell, Oxford, 1936. J. Carcopino, *Virgile et les origines d'Ostie*, BEF, Rome. J. P. Brisson, *Le pieux Enée*, Latomus, 1972, pp. 379-412. G. de Callatay, *Le zodiaque de l'Eneide*, Latomus, tome 52, fascicule 2, avril-juin 1993, pp. 318-349. Bogdan Neagota, „Les visages de la Deesse. Une mythanalyse de la relation masculin-feminin dans l'Eneide”. In: *Ephemeris Dacoromana*, seria nuova, no. XI (2000), Accademia di Romania, Roma, pp. 153-187.

6. Teologii politice și avatarurile genealogiei venusiene în Roma republicană și imperială.

Bibliografie selectivă:

Robert Schilling, *La religion romaine de Vénus depuis les origines jusqu'au temps d'Auguste*, De Boccard, 1954 (rep. 2003).

metoda
expozitivă,
dialogul

7. Anti-epopeea lucaniană.

Fontes: Lucanus, *Pharsalia*, ed. C. Hosius, Teubner, Leipzig, 1892. Marco Anneo Lucano, Gaio Valerio Flacco, *Farsaglia (Bellum civile); Argonautiche*, a cura di Libera Carelli, UTET, Torino, 1954. Marcus Annaeus Lucanus, *Farsalia (Despre războiul civil)*, tr. D. T. Burtea, Editura Minerva, București, 1991.

<http://agoraclass.fltr.ucl.ac.be/concordances/intro.htm#lucain> (*Pharsalia*)

Studia. E. Narducci, *La provvidenza crudele. Lucano e la distruzione dei miti augustei*, Pisa, 1979. P. Grimal, *L'éloge de Néron au début de la Pharsale est-il ironique?*. In: REL, 38 (1960), pp. 296 sqq. A. M. Guillemin, *L'inspiration virgilienne dans la Pharsale*. In: REL, 29 (1951), pp. 214 sqq. M. Rambaud, *L'apologie de Pompée par Lucain au livre VII de la Pharsale*. In: REL, 33 (1955), pp. 258 sqq. R. Pichon, *Les sources de Lucain*, Paris, 1912. V. Usani, *Sul valore storico del poema lucaneo*, Roma, 1903. Paolo Asso (ed.), *Brill's Companion to Lucan*, Brill, Leiden, 2011. E. Cizec, *L'Époque de Néron et ses controverses idéologiques*, Brill, Leiden, 1972. J. Brisset, *Les Idées politiques de Lucain*, Les Belles Lettres, Paris, 1964. J.-C. de Nadaï, *Rhétorique et poétique dans La Pharsale de Lucain*, Peeters, Louvain, 2000. B.-M. Marti, „La structure de La Pharsale”. In: *Entretiens sur l'Antiquité classique*, volume 15, Lucain, Genève, 1968. J.-C. Ternaux, *Lucain et la littérature de l'âge baroque en France - citation, imitation et création*, Paris, Champion,

metoda
expozitivă,
dialogul

2000.		
<p>8-10. Complexul mitico-ficțional romuleic și curentul interpretativ fideist.</p> <p>Bibliografie selectivă: Andrea Carandini, <i>La nascita di Roma. Dèi, Lari, eroi e uomini all'alba di una civiltà</i>. Mondadori, 2010. Andrea Carandini, <i>Roma. Il primo giorno</i>. Laterza, 2012 / <i>Rome. Day One</i>. Trans. Stephen Sartarelli. Princeton University Press, 2021. Alexandre Grandazzi, <i>The Foundation of Rome: Myth and History</i>, tr. Jane Marie Todd. Cornell University Press, 2018, 2013 [<i>La fondation de Rome: Réflexion sur l'histoire</i>. Paris, Les Belles Lettres, 1991]. Alexandre Grandazzi, <i>As Origens de Roma</i>, Tradução Christiane Fonseca Gradvohl Colas. São Paulo, Editora Unesp, 2010 [<i>Les Origines de Rome</i>, Paris, Presses Universitaires de France, 2003]. Alexandre Grandazzi, <i>Alba Longa, histoire d'une légende: Recherches sur l'archéologie, la religion, les traditions de l'ancien Latium</i>. Rome, Publications de l'École française de Rome, 2008. URL: https://books.openedition.org/efr/2192 Andrea Carandini, Rosanna Cappelli (cur.), Roma. Romolo Remo e la fondazione della città. Catalogo della mostra, Roma, 2000, 372 p., 350 ill. coul. et n.b. / Editore Electa, Milano, 2000. Antonietta Castiello, Philippika: Altertumswissenschaftliche Abhandlungen, Contributions to the Study of Ancient World Cultures, 152. Augusto il fondatore: La rinascita di Roma e il mito romuleo, Harrassowitz Verlag, 2021. Attilio Mastrocinque, <i>Romolo. La fondazione di Roma tra storia e leggenda</i>, Roma, Libreria editrice Ziolo, 1993 / <i>Romulus. Întemeierea Romei între istorie și legendă</i>. Tr. Amalia Mihuț. Prefață de Attilio Mastrocinque, Ecco, Cluj-Napoca, 2005.</p>	metoda expoziitivă, dialogul	
<p>11-12. Complexul mitico-ficțional romuleic și curentul interpretativ sceptic.</p> <p>Bibliografie selectivă: Jacques Poucet, <i>Les origines de Rome. Tradition et histoire</i> [Presses de l'Université Saint-Louis, 1985]. Timothy Peter Wiseman, <i>Remus. A Roman Myth</i>, 1995. Augusto Frascchetti, <i>Romolo il fondatore</i>. Editori laterza, Bari, 2002. Susanna Russello, Romolo fondatore e fratricida. La violenza sacrale della civitas politica nelle fonti romane e cristiane. Antonietta Castiello - Romolo, Augusto e il pomerium. La costruzione storica di un mito e di un'identità. André Piganiol, <i>Essai sur les origines de Rome</i>, Paris, E. de Boccard éditeur, coll. « Bibliothèque des Écoles françaises d'Athènes et de Rome no 110 », 1917, 341 p. André Piganiol, <i>Histoire de Rome</i>, Paris, Presses Universitaires de France, 1962 [5e édition avec supplément bibliographique mis à jour] [1939]. Francesca Prescendi, „Romulus et Rémus, la louve et la prostituée”. În: Arena F., Foehr-Janssens Y., Papaikonomou I. & Prescendi F. (éds), <i>Allaitement entre humains et animaux : représentations et pratiques de l'Antiquité à aujourd'hui</i>. <i>Anthropozoologica</i> 52 (1): 45-51. URL: https://doi.org/10.5252/az2017n1a4</p>	metoda expoziitivă, dialogul	
<p>Bibliografie generală</p> <p>Ettore Paratore, <i>La letteratura latina dell'età repubblicana e augustea</i>, Sansoni, Milano, 1969. Eugen Cizek (coord.), <i>Istoria literaturii latine (14-117 e.n.)</i>, Universitatea din București, București, 1982. Eugen Cizek, <i>Istoria literaturii latine</i>, 2 vol., Societatea "Adevarul" S.A., 1994. Pierre Grimal, <i>Literatura latină</i>, Editura Teora, București, 1997. Mihai Nichita (coord.), <i>Istoria literaturii latine</i>, vol. II - partea a I-a (<i>Perioada principatului</i>), Universitatea din București, București, 1981. René Pichon, <i>Histoire de la littérature latine</i>, Paris, 1924⁹. Augusto Rostagni, <i>Storia della letteratura latina</i>, 3 vol., ed. III,</p>		

revăzută de I. Lana, Torino, 1964.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare
- tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale a domeniului;

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea și completitudinea cunoștințelor	Un referat final	100%
	Gradul de asimilare a limbajului de specialitate		
10.5 Seminar/curs practic	Gradul de asimilare a limbajului de specialitate		
	-		
10.6 Standard minim de performanță			
cunoașterea elementelor fundamentale de teorie și aplicarea lor practică			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Data completării:
21.02.2025

Numele și semnătura titularului de curs

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÁT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data avizării în Departament:
25.02.2025

Numele și semnătura directorului de departament

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului